

Motion från Karin Svensson Smith (MP) Handlingsplan för minskad klimatpåverkan

Förslag till beslut

Byggnadsnämnden beslutar

att motionen anses vara besvarad enligt vad som anges i tjänsteskrivelsen

Sammanfattning

Miljöpartiet de Gröna har inkommit med en remiss om att ta fram en handlingsplan för att minska klimatpåverkan i Lunds kommun samt ett antal åtgärder riktade till olika nämnder. Byggnadsnämnden föreslås tillsammans med tekniska nämnden ta fram planering och beslutsunderlag för en bilfri stadskärna senast 2024.

Byggnadsnämnden föreslås vidare enbart bevilja rivningslov till dem som förbinder sig att riva varsamt och leverera allt rivningsmaterial till en kommunal återbrukscentral för byggmaterial.

Förvaltningen är positiv till en ytterligare avlastning av fordonstrafik i stadskärnan, men det är inte möjligt att genomföra till 2024. Den huvudsakliga vinsten med en bilfri stadskärna är främst ökade vistelsekvaliteter och fördelar för handel, evenemang samt gång- och cykeltrafik.

Det är i dag inte möjligt att reglera rivningslov enligt de önskemål som finns i motionen. Enligt gällande lagstiftning (PBL 10 kap 6§) ska det till ett rivningslov finnas en kontrollplan, som anger vilket material som är möjligt att återbruka. Nämnden ska säkerställa att en sådan inventering har gjorts och att den är tillfredsställande. Det finns ingen möjlighet inom gällande lagstiftning att kravställa att materialet omhändertas eller att det ska tillfalla kommunen. Det finns möjlighet att informera om olika sätt att omhänderta materialet samt vinsterna med detta.

2023-02-21

Diarienummer

BN 2022/0390

Underlag för beslutet

- Stadsbyggnadskontorets tjänsteskrivelse 2023-02-21
- Motion från Karin Svensson Smith (MP) "Handlingsplan för minskad klimatpåverkan"

Ärendet

Bakgrund

Miljöpartiet de Gröna har inkommit med en remiss om att ta fram en handlingsplan för att minska klimatpåverkan i Lunds kommun och för att öka möjligheten att nå de beslutade klimatmålen. Utöver att föreslå att en handlingsplan tas fram finns ett flertal förslag till åtgärder som i stor utsträckning rör mobilitet, cirkulärt byggande och kolinlagring.

Byggnadsnämnden föreslås tillsammans med Tekniska nämnden få i uppdrag att återkomma med den planering samt beslutsförslag som behövs för att hela stadskärnan senast 2024 görs fri från besökande bilar.

Byggnadsnämnden föreslås vidare att enbart bevilja rivningslov till dem som förbinder sig att riva varsamt och leverera allt rivningsmaterial till en kommunal återbrukscentral för byggmaterial.

Därutöver finns ett flertal förslag till åtgärder riktade till andra nämnder.

Föredragning

Lunds stadskärna är sedan 1970-talet bilfri, med förbud för genomfart mellan Lilla tvärgatan i söder och Klostergatan i norr. Besökande med bil hänvisas till bilparkering med korta gångavstånd till stadskärnan.

Förvaltningen är positiv till en ytterligare avlastning av fordonstrafik i stadskärnan. Främst för att skapa bättre möjligheter till utvecklingen av vistelse, handel, evenemang, samt gång- och cykeltrafik på stadskärnans gator. Dessutom för att skapa bättre luftkvalitet, mindre buller och därmed öka trivsel. Tillgängligheten till stadskärnan bör betraktas som en helhet, med både gång, cykel, kollektivtrafik och bil. En förändrad trafikföring på stadskärnans gator bör utvecklas inom ramen för det nyligen uppstartade arbete med *Utvecklingsplan för stadskärnan*.

En ändring av tillgängligheten för besökande med bil kräver en nära dialog med fastighetsägare, handlare och boende. Reglering av

2023-02-21

Diarienummer

BN 2022/0390

varudistribution, nyttotrafik och transporter till enskilda fastigheter bör kompletteras. Turistnäringen bör höras om påverkan på tillgängligheten till Domkyrkan. Angöringspunkter och parkering kan behöva kompletteras. Och vissa verksamheter bör ges möjligheter att anpassas till en bilfri miljö. Att utreda, besluta, förbereda och genomföra en begränsning av besökande bilar till stadskärnan skulle inte vara möjligt till 2024. Det skulle krävas betydligt längre tid.

Den biltrafik som i en utökad bilfri zon skulle hänvisas till parkering utanför stadskärnan ger främst en lokal miljöpåverkan på gatorna i stadskärnan. En utvidgad begränsning av biltrafiken i stadskärnan förväntas inte medföra en märkbar skillnad i antal bilresor eller fordonskilometer, och därmed inte någon märkbar global klimatpåverkan.

Flera av de åtgärder som lyfts berör den plan för klimatneutralt byggande och anläggande som har varit på remiss under 2022 och som ska upp för beslut hos kommunfullmäktige under våren 2023. Behovet av att arbeta mer fokuserat med byggsektorns klimatpåverkan och de avfallsmängder som uppstår har blivit tydligt i arbetet med framtagandet av planen. Cirkulärt byggande är en möjlighet som både kan minska klimatpåverkan och de uppkomna avfallsmängderna, samtidigt som material kan leva vidare och i vissa fall bidra med identitet och karaktär till byggnader och områden.

Det är av vikt att i en handlingsplan inkludera byggsektorn och dess klimatpåverkan, trots att dessa utsläpp i stor utsträckning inte kan mätas inom kommunens geografiska gränser.

I motionen föreslås att byggnadsnämnden får i uppdrag att enbart bevilja rivningslov till dem som förbinder sig att riva varsamt och leverera allt rivningsmaterial till en kommunal återbrukscentral för byggmaterial.

I lagstiftningen (PBL 10 kap 6§) finns krav på att det ska finnas en kontrollplan för åtgärder som kräver rivningslov. Inför ett rivningslov ska en materialinventering göras, och i kontrollplanen ska beskrivas vilka byggprodukter som kan återanvändas och hur dessa ska tas om hand. Även vilket avfall som åtgärden kan ge upphov till och hur avfallet ska tas om hand ska redovisas, särskilt hur en avser att möjliggöra materialåtervinning av hög kvalitet, och avlägsnande och säker hantering av farliga ämnen.

Det byggnadsnämnden har möjlighet att göra inom det föreslagna uppdraget är att säkerställa att en sådan inventering är gjord och att den håller tillräckligt god kvalitet för dess syfte. I samband med detta finns möjlighet att bidra med information om möjliga vägar för materialet att omhändertas och vinsterna av detta. Det finns ingen

2023-02-21

Diarienummer
BN 2022/0390

möjlighet inom gällande lagstiftning att kravställa att materialet omhändertas eller att det ska tillfalla kommunen.

Att öka återbruket är en viktig del i ett klimatneutralt byggande, men innebär många utmaningar. Det material som ska återbrukas behöver vara fritt från farliga halter av miljö- och hälsofarliga ämnen. Materialet behöver klara kvalitetskrav för ytterligare en livscykel. Vid inlämning till en återbrukscentral bör också säkerställas att det finns en efterfrågan på det specifika materialet, för att undvika att material som lämnas in i stora mängder sedan blir avfall då det inte återcirkuleras.

Att etablera en större återbrukscentral och marknad för byggmaterial kräver ett omfattande arbete och resurser för planering och genomförande, samt en fysisk plats. Även om det enbart är det kommunala materialet som ska hanteras krävs en plats och organisation som saknas idag. Utifrån detta är det i dagsläget inte möjligt för kommunen att omhänderta allt rivningsmaterial som går att återbruka, och för att möjliggöra en kommunal återbruksdepå i framtiden behöver förutsättningar för ett sådant uppdrag utredas vidare. Ett första steg kan vara att möjliggöra omhändertagande av kommunens eget material.

Stadsbyggnadskontoret vill poängtera att en återbruksdepå och mellanlager är en viktig del i ett storskaligt återbruk. I Västerbro utforskas detta tillsammans med vissa av aktörerna, och hur marknaden kan bidra för att lösa ett ökat återbruk i stadsdelen.

Beredning

Ärendet har beretts inom Strategiavdelningen.

Barnets bästa

En barnkonsekvensanalys har inte bedömts relevant i ärendet. Flera av åtgärderna är positiva ur ett barnperspektiv, framförallt mobilitetsrelaterade åtgärder.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget medför inga ekonomiska konsekvenser.

Ole Kasimir
Avdelningschef

Susanna Bruzell
Hållbarhetsstrateg

2023-02-21

Diarienummer

BN 2022/0390

Beslutet skickas till

För verkställighet eller motsvarande åtgärd:

Kommunstyrelsen

För kännedom:

Karin Svensson Smith (MP)